

Zorginstituut Nederland

Het verkennend gesprek bij mentale gezondheid

De samenwerking tussen
zorg en sociaal domein

Het verkennend gesprek

- Iemand komt langs bij de huisarts met **psychische en/of lichamelijke klachten**.
- De huisarts heeft een vermoeden dat er sprake is van psychische klachten die samenhangen met andere problemen in het leven.
- De huisarts vraagt het **verkennend gesprek** aan bij het Mentaal GezondheidsNetwerk in de regio.
- De persoon praat met professionals uit het sociaal domein en de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Het liefst zit daar een ervaringsdeskundige bij.
- In het gesprek staat **de hulpvraag en de kracht** van de persoon **centraal**.
- Zo bekijken zij samen welke zorg en ondersteuning het **best passend** is.
- Dat kan **ondersteuning** zijn in het sociaal domein, **behandeling** in de huisartsenpraktijk en/of een **doorverwijzing** naar de ggz.

Hoe dit er in de praktijk uit zou kunnen zien? Lees verder.

De klachten van Bas

Dit is Bas, 41 jaar. Bas klopt aan bij de huisarts. Hij heeft al een tijd last van allerlei klachten waar hij vanaf wil.

Zijn klachten zijn:

Het vermoeden van de huisarts

Bas vertelt aan de huisarts dat hij geldproblemen heeft sinds hij geen vaste baan meer heeft. Hij heeft zijn partner daar eerst niets over gezegd omdat hij zich schaamt, maar nu die het weet, hebben ze er steeds ruzie over.

De huisarts **heeft het vermoeden** dat Bas daardoor psychische klachten heeft. En dat deze klachten mede zijn fysieke problemen veroorzaken. De huisarts stuurt Bas door voor een verkennend gesprek.

Bas naar het verkennend gesprek

Bas gaat het verkennend gesprek aan met **professionals uit het sociaal domein en de ggz**. Bijvoorbeeld een psycholoog, maatschappelijk werker of iemand van de schuldsanering. Het liefst zit daar **een ervaringsdeskundige** bij. De professionals herkennen de klachten van Bas.

Naar een gezamenlijke oplossing

Het team van professionals denkt samen na over wat de meest passende zorg of ondersteuning is voor Bas:

- **De ggz-professional** vermoedt dat Bas zijn klachten komen door de schuldenproblematiek en dat er geen onderliggende ggz-stoornis is.
- **De professional uit sociaal domein** verwijst Bas naar een organisatie die hem helpt om zijn administratie op orde te krijgen. Via de gemeente kan gekeken worden of er werk is met meer inkomen.
- **De ervaringsdeskundige** en Bas spreken een week later weer af. Dan kunnen ze rustig verder praten en steun en tips bij schulden bespreken.

Bas krijgt hulp van een geldcoach. Samen werken zij aan de geldproblemen van Bas door een plan op te stellen. Dit zorgt ervoor dat Bas minder stress ervaart.

Wat moet er nog gebeuren?

Het programma Mentale Gezondheidsnetwerken werkt er hard aan om ervoor te zorgen dat het verkennend gesprek landelijk toegankelijk is vanaf 2025.

- Voor passende inzet van het verkennend gesprek is het belangrijk dat huisartsen samen met betrokken partijen **een richtlijn ontwikkelen**. Hierin kunnen zij criteria vaststellen om te bepalen voor welke cliënten een verkennend gesprek meerwaarde heeft.
 - Daarnaast roept het Zorginstituut de IZA-partijen op om te **monitoren wat de effecten zijn** van het verkennend gesprek op de gezondheid van cliënten, de werkdruk op zorgverleners en de wachtlijsten in de ggz.
-

Zorginstituut Nederland

Passende zorg en ondersteuning

Om mensen met psychische problemen passende zorg en ondersteuning te bieden, werken verschillende partijen uit de zorg en het sociaal domein aan een verbetering van de samenwerking. Zorginstituut Nederland is hierbij betrokken. Het gaat onder meer over de vraag wanneer zorg wordt vergoed uit de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Psychische problemen hangen vaak samen met problemen met wonen, financiën, onderwijs en werken. Als het niet duidelijk is of zorg of ondersteuning moet komen uit de Zvw, de Wlz of de Wmo, kan dit een belemmering zijn voor het bieden van passende zorg en ondersteuning aan mensen met psychische problemen.